

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM

FOGLALKOZTATÁS-FELÜGYELETI FŐOSZTÁLY

TÁJÉKOZTATÓ

a biztosítotti jogviszony munkavállaló általi ellenőrzéséről

A munkaügyi hatóság tájékoztatási, felvilágosítási tevékenységének ellátása során több esetben felmerült az a kérdés, hogy a munkavállaló a munkaviszony megszűnésével összefüggő igazolásokon túl vagy azok hiányában milyen módon tudja ellenőrizni korábbi munkaviszonyainak fennállását.

Az OEP igazolvány

A korábbi munkajogviszonyok könnyen áttekinthetően, időrendben felsorolva szerepelnek az „Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról” elnevezésű nyomtatványban. Az említett igazolvány a gyakorlatban tb-kiskönyv néven is ismert.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII.1.) Korm. rendelet 37. § (1) bekezdése értelmében a biztosított az új biztosítási jogviszony létesítésekor átadja a foglalkoztatónak az „Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról” elnevezésű nyomtatványt (a továbbiakban: OEP igazolvány). A munkaviszony megszűnésekor a foglalkoztató köteles a munkaviszony megszűnésének tényét bejegyezni az igazolványba és azt a munkaviszony megszűnésének napján átadni a kilépő munkavállalónak. Normál esetben tehát a korábbi munkajogviszonyok az OEP igazolványban szerepelnek.

Lekérdezés ügyfélkapu szolgáltatások útján

A munkaviszonyok lekérdezésére a személyes ügyfélkapun keresztül is lehetőség van.

A <https://magyarorszag.hu> oldalról elérhető ügyfélkapus bejelentkezést követően az „Összes ügyleírás” alatt a „Biztosítotti jogviszony lekérdezés” választásával a rendszer továbbirányítja az adatkezelő, <https://ugyfelkapu.neak.gov.hu/oepu/keret.jsp> oldalára.

A lekérdezés eredményeképpen megtekinthetők a korábban bejelentett biztosítotti jogviszony adatok, melyek tartalmazzák

- a munkáltató nevét,
- nyilvántartási számát,
- a munkaviszony fennállásának időtartamát, valamint
- a munkakör FEOR számát.

A lekérdezés eredménye szükség szerint számítógépre, egyéb adathordozóra lementhető. Amennyiben a valós adatokhoz képest eltérés tapasztalható, annak tényét a szolgáltatási felületen elektronikus úton azonnal lehet jelezni.

Az ügyfélkapun belépve az eBEV-szolgáltatások igénybevételével a biztosítotti jogviszonnal összefüggő járulékfizetés ellenőrzése is lehetséges az alábbi módon:

Ügyfélkapu → Összes ügyleírás → EBEV szolgáltatások → Ügyintézés indítása → Lépjen be az Ügyfélkapun! → Szolgáltatások → Járulékadat kivonat → Új lekérdezés

Ha a munkavállaló ügyfélkapu regisztrációval nem rendelkezik, úgy a lakóhelye szerint illetékes adóigazgatóságtól kérhet tájékoztatást a foglalkoztatók által teljesített járulékfizetésről.

Elektronikus ügyintézés keretében a társadalombiztosítási egyéni számla is megtekinthető. A társadalombiztosítási egyéni számláról szóló kivonaton a bevallott nyugdíjjárulék összege mellett a foglalkoztatók megjelölése és a munkaviszonyok részletezése nem szerepel. A kivonat a következők szerint kérdezhető le:

Belépés az Ügyfélkapun → Összes ügyleírás → Társadalombiztosítási egyéni számla → Ügyintézés indítása → Kivonat megtekintése → Lépjen be az Ügyfélkapun! → TAJ szám

Teendők a bejelentés elmulasztásának észelése esetén

Abban az esetben, ha az ügyfélkapus lekérdez eredményeképpen megállapítható, hogy a valamelyik munkáltató nem teljesítette a bejelentési kötelezettségét, a munkavállaló a jogviszony rendezése érdekében eljárás kezdeményezhet. A jogviszony rendezési eljárás megindítható a munkavállaló a saját adatai vonatkozásában az ügyfélkapun keresztül a „NEAK jogviszony nyilvántartás szolgáltatás” segítségével, továbbá személyesen vagy meghatalmazott útján, illetve az egészségbiztosítási pénztári feladatkörében eljáró kormányhivatalnak címzett levélben, postai úton.

A jogviszony rendezési eljárás megindításához szükséges, hogy rendelkezésre álljon személyazonosításra alkalmas igazolvány és lakcímkártya, meghatalmazás (amennyiben nem az igénylő jár el az ügyben), valamint az egészségbiztosító nyilvántartásából hiányzó jogviszony fennállásának valószínűsítésére alkalmas dokumentumok.

A foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésével, megszűnésével vagy megszüntetésével összefüggő bejelentési kötelezettség megtartását a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Met.) 3. § (1) bekezdés b) pontja alapján a munkaügyi hatóság is vizsgálhatja.

A szabályszerűen be nem jelentett, ún. feketefoglalkoztatást tapasztaló munkavállaló ezirányú panaszát legkésőbb a munkaviszony megszűnését követő három éven belül terjesztheti elő a munkaügyi hatóságnál. A Met. 5/A. § (2) bekezdése alapján a jogsértés megállapítására és jogkövetkezmény alkalmazására nem indítható munkaügyi hatósági eljárás, ha a jogsértés elkövetésétől számított három év eltelt. Kivételt jelent, ha a három évnél korábban megkezdett jogsértés a munkaügyi ellenőrzés megkezdésekor folyamatosan fennáll, továbbá, ha a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság vagy a felügyeleti hatóság a munkaügyi hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

A Met. 1. § (5) bekezdése értelmében a munkaügyi hatóság jogosult hatósági ellenőrzés során megállapított tényállás alapján a foglalkoztató és a részére munkát végző személy közötti jogviszony minősítésére. Bejelentés nélküli foglalkoztatás megállapítása esetén a munkaügyi hatóság a szabálytalansággal érintett foglalkoztatóval szemben munkaügyi bírságot szab ki.

A bejelentés nélküli foglalkoztatás vizsgálatára jogosult fővárosi és megyei kormányhivatalok mint munkaügyi hatóságok elérhetőségei megtalálhatóak az alábbi weboldalakon:

www.kormanyhivatal.hu
www.ommf.gov.hu

Az eljárás lefolytatására megszűnt munkaviszony esetén a szabálytalansággal érintett munkáltató székhelye szerint, fennálló munkaviszony esetén pedig a munkavégzés helye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal jogosult.

A munkaügyi ellátásokkal kapcsolatos ügyintézés során a járási (fővárosi kerületi) hivatal foglalkoztatási osztálya részéről elfogadható igazolások tekintetében a munkavállalónak célszerű közvetlenül az eljárásra illetékes szervezeti egységhez fordulnia.

A lakcím szerint illetékes járási (fővárosi kerületi) hivatalok foglalkoztatási osztályainak elérhetőségei az alábbi weboldalon találhatóak meg:

<https://jarasinfo.gov.hu>

Budapest, 2020. december 14.